

BEOORDELINGSRAPPORT

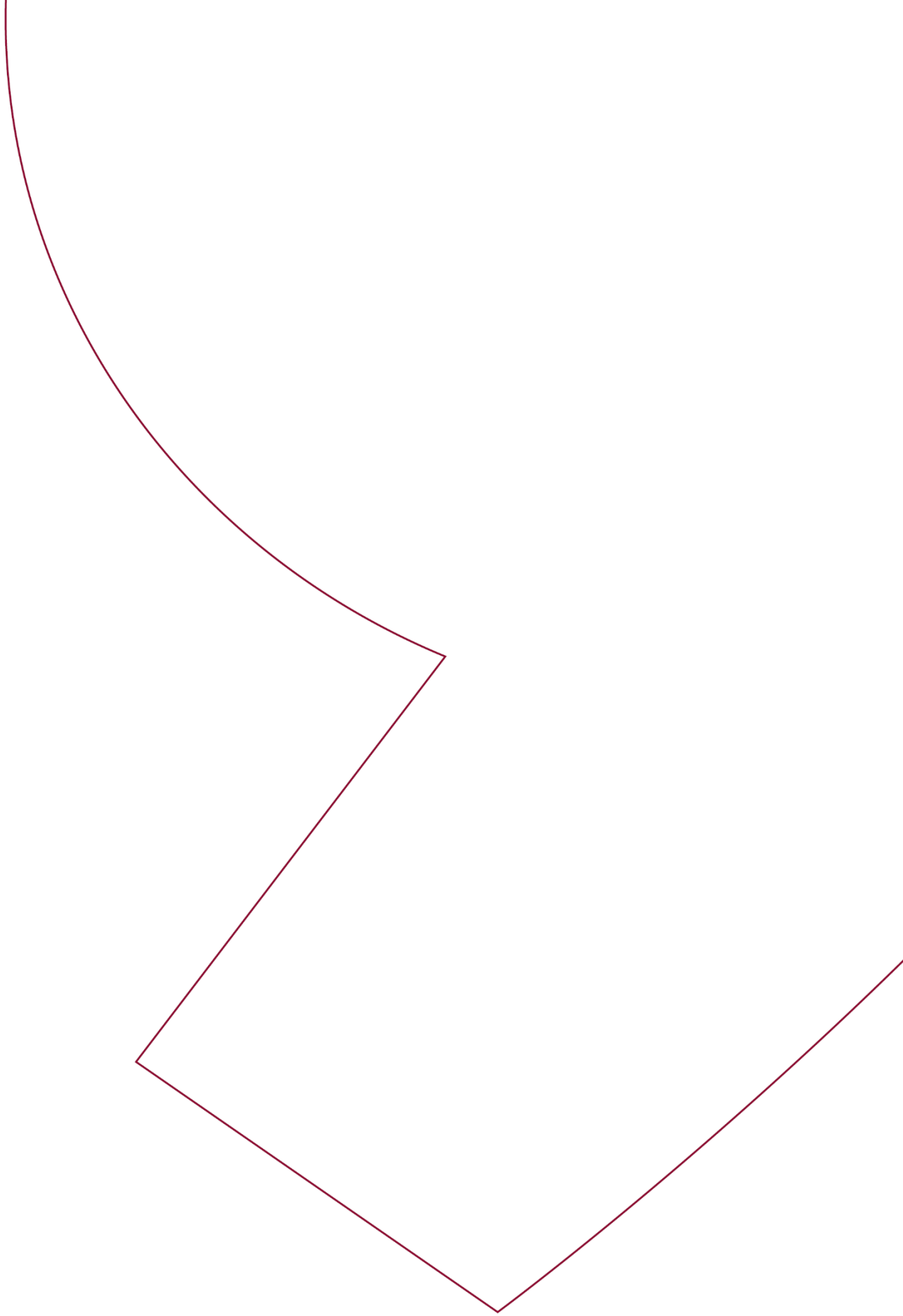
Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding

**Docent en kennismanager Dienstverlening
en Producten**

deeltijd

Aeres Hogeschool, Wageningen

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Docent en kennismanager Dienstverlening
en Producten
deeltijd

Aeres Hogeschool, Wageningen

CROHO nr. 39301

Hobéon Certificering & Accreditatie
8 juli 2024

Auditpanel

Mevr. F. D. Lanting
Mevr. M.H. Posthumus
Dhr. J. Leeuw
Dhr. L. Bon

Secretaris

Mevr. M. S. Krijgsman

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	7
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	26
6.	AANBEVELINGEN	27
BIJLAGE I	Scoretabel	28
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	29
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	31
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	32

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Aeres Hogeschool
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Docent en kennismanager Dienstverlening en Producten
registratienummer croho	39301
domein/sector croho	Onderwijs
oriëntatie opleiding	hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Education
aantal studiepunten	240 ECTS
afstudeerrichtingen	n.v.t.
locatie	Wageningen
variant	Deeltijd
joint programme	n.v.t.
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	22 mei 2024

2. SAMENVATTING

De opleiding Docent en Kennismanager Dienstverlening en Producten (vanaf nu ook wel aangeduid als Docent D&P of opleiding DKDP) aan Aeres Hogeschool leidt docenten op voor het vmbo en mbo, specifiek voor het beroepsgerichte profiel Dienstverlening en Producten. Aeres Hogeschool geeft een specifieke inkleuring van het beroep vanuit het thema duurzaamheid; de (v)mbo docent als 'groene veranderaar'. Er wordt alleen een deeltijdvariant aangeboden, met drie routes variërend van anderhalf tot vier jaar, en een zij-instroomtraject.

Onderwerp 1. Beoogde leerresultaten

De studenten worden opgeleid tot startbekwaam Docent en Kennismanager D&P. De opleiding heeft een visie op het beroep die haar onderscheidt van vergelijkbare opleidingen en deze visie is vertaald naar een duidelijke set beoogde leerresultaten. De positionering en profilering als 'groene veranderaar' met een onderzoekende houding en een breed toepasbare oriëntatie sluit adequaat aan op wat het werkveld en de maatschappij vragen. Dit wordt binnen de opleiding zowel door docenten, management als studenten en alumni breed gedragen. De beoogde leerresultaten zijn landelijk afgestemd met het werkveld, waar ook leden van de veldadviesraad van Aeres Hogeschool deel van uitmaken. De opleiding sluit aan bij de landelijk gestelde eisen en verwachtingen ten aanzien van de tweedegraads bevoegdheid; de bekwaamheidseisen en de kennisbases (generiek en vakgericht). Daarnaast heeft de opleiding aanvullende 'groene' bekwaamheidseisen geformuleerd: 'Beroepsdomein bekwaam' en 'Ecologisch bekwaam', gericht op de 'groene veranderaar'. Het onderdeel 'kennismanager' is een waardevolle aanvulling die in het licht van *samen opleiden* een brugfunctie kan vervullen tussen toekomstige werkgevers en het onderwijs. De internationale dimensie is wel vertaald naar bij het beroep passende inhoud, gericht op diversiteit en inclusie, maar dit kan duidelijker zichtbaar gemaakt worden in de leerresultaten, net als de vier profielmodules. De opleiding voldoet hiermee aan standaard 1: beoogde leerresultaten.

Onderwerp 2. Programma

Standaard 2: Het programma is gericht op passende beroeps- en onderzoeksvaardigheden: De drie opleidingsroutes sluiten aan bij de behoeften van studenten en werkgevers. Het programma is gericht op de juiste onderzoeksvaardigheden die noodzakelijk zijn om de breedte van de beroepspraktijk te kunnen bedienen. De inhoud van het programma anticipeert op ontwikkelingen in de beroepspraktijk; het concept van de 'groene veranderaar' vindt weerklink in het werkveld. De opleiding heeft regelmatig contact met de beroepspraktijk over de begeleiding van studenten, zowel periodiek met de veldadviesraad als doorlopend bij de begeleiding in de praktijk. De betrokkenheid van het werkveld is groot, maar niet structureel van aard aangaande de ontwikkeling en inhoud van het curriculum terwijl dit ook van belang is voor het toekomstige succes van de opleiding. Het panel doet dan ook de aanbeveling het werkveld, middels de veldadviesraad meer structureel te betrekken bij de ontwikkeling van het lopende en nieuwe curriculum, zodat de vernieuwing dor alle betrokken partijen gedragen wordt.

Standaard 3: Het panel heeft geconstateerd dat de inhoud van het programma aansluit bij de beoogde leerresultaten van de opleiding. Het programma, de leeruitkomsten en de bijbehorende beroepssituaties zijn duidelijk voor studenten en sluiten aan bij de verwachtingen van het betrokken werkveld. Er is een stevige verankering van de theorie in de praktijk waarbij de opleiding zo breed mogelijk opleidt voor specifieke toepassingen die in de praktijk aangescherpt worden. Het concept een *leven lang leren en ontwikkelen* is gemeengoed bij de opleiding, werkveld en alumni. De didactische (en praktische) vertaalslag van de vakinhoudelijke kennis naar vaardigheden om lessen te verzorgen voor de doelgroep, denk aan klassenmanagement, organisatie en veiligheid, behoeft aandacht. Het panel beveelt de opleiding dan ook aan dit steviger te verankeren in het aanbod.

Standaard 4: De leeromgeving is vanaf de start van de opleiding zoveel mogelijk op maat, daarnaast is er gaandeweg nog ruimte voor individuele aanpassingen. Studenten participeren actief in het onderwijs en worden uitgedaagd zelf vorm te geven aan hun leerproces; de inrichting van de leeromgeving daagt studenten uit een actieve rol te nemen in de vormgeving van het eigen leerproces, zowel op de instelling als in de praktijk. De docenten van de opleiding stimuleren dit door de focus te leggen op een brede oriëntatie, die vervolgens vraagt om individuele toepassing en uitwerking. Daarnaast biedt het flankerend onderwijs en de loopbaanbegeleiding veel ruimte voor persoonlijke leervragen, gericht op de eigenheid van de praktijk waar studenten werken. Het panel adviseert de opleiding het formatief handelen als didactische werkvorm uit te bouwen, met name op het gebied van ontwikkelingsgerichte feedback. Wanneer dit sterker ingezet wordt, kan de ontwikkeling van de student op individueel niveau beter bevorderd worden.

Standaard 5: De opleiding houdt nadrukkelijk rekening met een diversiteit aan vooropleidingen en werksituaties van instromende studenten. De uitgebreide intakeprocedure leidt over het algemeen tot een passende route, daarnaast is individueel maatwerk mogelijk.

De standaarden 2 (programma-oriëntatie), 3 (programma-inhoud), 4 (programma-vormgeving) en 5 (instroom en toelating) krijgen hiermee het oordeel: Voldoet.

Onderwerp 3. Personeel

Standaard 6: Het compacte kernteam is bevoegd, betrokken en deskundig. Het team wordt waar mogelijk en nodig aangevuld met hogeschoolbrede expertise en expertise van buitenaf. Er is aandacht voor de kwetsbaarheid ten aanzien van de omvang van het team. Er is adequaat actie genomen ten aanzien van verwevenheid van rollen. De docenten zijn passend geschoold en hebben de juiste expertise om hun taak uit te oefenen, waarbij het panel de aandacht voor feedbackgeletterdheid in de scholingsplannen toejuicht. Het panel adviseert de opleiding om daarbij ook in te zetten op scholen van externe begeleiders. Het team staat achter de ontwikkelingen rond het nieuwe curriculum.

De opleiding voldoet hiermee aan standaard 6: personeel.

Onderwerp 4. Voorzieningen

Standaard 7 (Voorzieningen): Het gebouw waar de opleiding wordt verzorgd is plezierig en de faciliteiten voor studenten zijn meer dan voldoende. De opleiding maakt slim en efficiënt gebruik van eigen praktijkruimtes en aanvullende praktijkruimtes van de hogeschool. Het meer fysiek zichtbaar maken van het profiel van D&P in bijvoorbeeld praktijklokalen kan leiden tot een betere identificering met de praktijk waartoe wordt opgeleid. Al met al zorgt de opleiding voor een prettige en functionele fysieke en digitale leeromgeving waar studenten goed in staat zijn te werken aan de leerdoelen en de beoogde leerresultaten.

Standaard 8 (Begeleiding): De begeleiding van studenten is afgestemd op de behoeften en de mogelijkheden van studenten, zowel op de opleiding als in de praktijk waar de student leert en werkt. Dit geldt zowel voor docenten op de opleiding als de begeleiding in de praktijk. Inzetten op de vaardigheid van feedbackgeletterdheid van (werkveld)begeleiders kan dit nog versterken. De standaarden 7 en 8 krijgen hiermee het oordeel: Voldoet.

Onderwerp 5. Kwaliteitszorg

Standaard 9: Er is een hogeschoolbrede kwaliteitszorgcyclus die stelselmatig wordt doorlopen. Alle relevante partijen waaronder de docenten, de veldadviesraad, de alumni, de toetscommissie, de examencommissie en de studenten zijn betrokken bij de kwaliteitsmeting, monitoring en verbetering en leveren daartoe input. De snelheid waarmee adviezen vanuit audits worden opgevolgd heeft nog wat aandacht. De positie van de gremia als

sparringpartners voor het management kan versterkt worden, wat ook de wens is van beide partijen
De opleiding voldoet hiermee aan standaard 9.

Onderwerp 6. Toetsing

Standaard 10: De opleiding heeft een gedegen toetsbeleid met een afgestemd toetsprogramma dat bestaat uit een grote diversiteit aan toetsvormen. De beroepssituaties zitten goed in elkaar en leiden tot het eindniveau van de opleiding. De assessments zijn gericht op de samenhang tussen de inhoud, de bekwaamheidseisen en de persoonlijke en professionele ontwikkeling. De studenten ontvangen op diverse momenten feedback op hun ontwikkeling. De opleiding zet al significante stappen op weg naar een betere borging van de objectiviteit en navolgbaarheid. Het panel beveelt de opleiding in dit licht aan de feedbackgeletterdheid van docenten te vergroten ten behoeve van de navolgbaarheid van de beoordeling. Het panel adviseert ook de werkveldassessoren dusdanig te scholen dat zij als examinerator kunnen optreden waardoor het vier-ogen-principe eenvoudiger toegepast kan worden bij het beoordelen van het eindniveau. Het panel heeft vertrouwen in de ontwikkeling die de opleiding heeft ingezet waarmee ook de positie van het eindassessment tegen het licht gehouden zal worden, waarbij het panel de opleiding meegeeft dat het een waardevol instrument is voor het bepalen van het eindniveau.

De opleiding voldoet dan ook aan standaard 10.

Onderwerp 7. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: Het auditpanel vindt dat de opleiding middels de afstudeerproducten laat zien dat de studenten de beoogde leerresultaten en het vereiste eindniveau behalen. De eindwerken voldoen aan de door de opleiding gestelde eisen en aan de landelijk gestelde criteria. De profilering (en positionering) van de opleiding is goed zichtbaar. Daarnaast is het eindwerk reflectief van aard, gericht op de (visie)ontwikkeling van de student, wat mooi het persoonlijke karakter van de opleiding weergeeft. Het werkveld is te spreken over de kwaliteit en het functioneren van de alumni. De alumni van de opleiding zijn een goede feedbackpartner voor de praktijk vanwege hun kennis van en focus op duurzame ontwikkeling. Zij kunnen cruciaal zijn voor het stimuleren van groei en ontwikkeling voor de praktijk. De alumni vinden dat de opleiding hen adequaat heeft voorbereid op het werkveld. Op basis van bovenstaande concludeert het panel dat standaard 11, gerealiseerd eindniveau, voldoende is aangetoond door de opleiding.

Algemene conclusie:

Gezien het niveau van de afgestudeerden, de tevredenheid van de alumni en het werkveld en de wijze waarop de opleiding maatwerktrajecten en diverse routes biedt aan deeltijdstudenten concludeert het panel dat de opleiding slaagt in haar opzet. Met de specifieke profilering van de opleiding als 'groene veranderaar' maakt zij haar ambities waar. Het auditteam adviseert de NVAO derhalve tot het behoud van de accreditatie van de opleiding.

Het panel doet daarnaast de volgende aanbevelingen:

- Streef naar een meer structurele betrokkenheid van het werkveld bij het curriculumontwerp.
- Veranker de didactische vertaalslag naar het ontwerpen van onderwijs voor de doelgroep.
- Zet in op feedbackgeletterdheid van docenten ten behoeve van de navolgbaarheid van beoordelingen.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter op 1 juli 2024.

3. INLEIDING

De opleiding Docent en Kennismanager Dienstverlening en Producten (vanaf nu ook wel aangeduid als Docent D&P of de opleiding DKDP) leidt docenten op voor het vmbo en mbo, bevoegd voor lesgeven in het beroepsgerichte profiel Dienstverlening en Producten. Er zijn slechts twee volledige D&P lerarenopleidingen in Nederland. Daarnaast worden op andere hogescholen enkele, van de opleiding afgeleide uitstroomprofielen aangeboden. Er is landelijk intensieve samenwerking om de inhoud en kwaliteit van de opleidingen te garanderen. Het profiel Dienstverlening & Producten is een breed vmbo- en mbo-programma waarin de oriëntatie en voorbereiding op uiteenlopende arbeidsgebieden met een geïntegreerde loopbaanbegeleiding centraal staat. De kern wordt gevormd door algemene beroepscompetenties; kennis, vaardigheden en houding, die in allerlei soorten werk voorkomen. Op het vmbo is het profiel Dienstverlening en Producten één van de grotere profielen, ook in het mbo wordt het aanbod van opleidingen en vakken passend bij het profiel steeds groter: De inhoud is gericht op de dienstverlenende beroepen, de creatieve industrie en automatisering. Het profiel omvat uiteenlopende onderwerpen, zoals eventmanagement, promotie en verkoop, de maakindustrie, vormgeving, multimedia, milieu, robotica en voeding waarvoor de opleiding naast de gebruikelijke profielmodulen veel keuzevakken aanbiedt. Gezien de breedte van het vakgebied ligt de nadruk op het opleiden van docenten die flexibel kunnen bewegen binnen het brede palet aan kennis en vaardigheden, die zich snel nieuwe inhoud en vaardigheden eigen kunnen maken en die dit kunnen overbrengen op leerlingen en studenten op het (v)mbo.

De opleiding Docent D&P aan Aeres Hogeschool bestaat nu ruim vijf jaar. In 2018 heeft de Toets Nieuwe opleiding plaatsgevonden. De goedkeuring werd in 2019 gegeven. In 2022 is de zogenaamde 'toets na drie jaar' uitgevoerd, eveneens met een positief resultaat. Nu is de opleiding toe aan de eerste uitgebreide opleidingsbeoordeling (Aeres Hogeschool beschikt (nog) niet over een Instellingstoets Kwaliteitszorg). Het panel heeft tijdens deze audit naar de 11 standaarden gekeken en hier een oordeel over gegeven. Het auditpanel gebruikte voor de beoordeling het beoordelingskader 2018 van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO).

De samenstelling van het panel kent een overlap met het panel van de 'toets na drie jaar'. Dat is een logisch gevolg van het specifieke karakter van deze opleiding en het feit dat er slechts twee instellingen zijn die deze opleiding aanbieden.

De onderwijsinstelling

Aeres Hogeschool is onderdeel van de Aeres groep. De Aeres groep bestaat uit groene kennisinstellingen die op alle niveaus – van praktijkonderwijs tot masteropleidingen – groen onderwijs aanbiedt, praktijkgericht onderzoek uitvoert en ook commerciële dienstverlening biedt. Onderdeel van deze groep is Aeres Hogeschool Wageningen (AHW) die is geworteld in het agrarisch en educatief hoger onderwijs. De missie van Aeres Hogeschool is uitgewerkt in het instellingsplan 'Een groene toekomst 2020 - 2024'. Vanuit deze missie hebben de drie faculteiten (Almere, Dronten en Wageningen) van Aeres Hogeschool elk hun eigen profiel (inhoudelijk zwaartepunt) en identiteit. De opleiding DKDP maakt onderdeel uit van de faculteit in Wageningen, waar de educatieve opleidingen zijn gevestigd.

Naast de opleiding tot Docent D&P worden op de faculteit in Wageningen ook twee Associate degree-opleidingen aangeboden, evenals de hbo-bacheloropleidingen Leraar Voortgezet Onderwijs van de 2e graad in Consumptieve Technieken I en II, Docent en Kennismanager Groene Sector en de Master Leren en Innoveren.

Varianten en studieroutes

Bij de start van de opleiding is gekozen voor ontwerp van een voltijd- en deeltijdopleiding. Op dit moment heeft nog geen enkele student gekozen voor de voltijd variant. Aeres Hogeschool heeft dan ook besloten om alleen de deeltijdvariant aan te bieden en (voorlopig) de voltijd variant niet

op te voeren. Deze variant is dan ook geen onderdeel van deze accreditatie. Mochten er in de toekomst belangstellenden zijn dan zal de Hogeschool deze variant opnieuw aanvragen. Binnen de deeltijdvariant zijn er drie routes;

- Route 1: een verkorte deeltijd maatwerkroute van anderhalf jaar
- Route 2: een verkorte deeltijd maatwerkroute van tweeënhalve jaar
- Route 3: een vierjarig deeltijdtraject

In de twee verkorte routes worden studenten vrijgesteld van een aantal onderdelen op basis van hun eerder verworven kwalificaties en werkervaring. Verder biedt de opleiding ook een zij-instroomtraject aan van maximaal twee jaar tot bevoegd docent.

Hieronder staan de aanbevelingen uit de toets na drie jaar. Nog niet alle aanbevelingen zijn al volledig naar tevredenheid van de opleiding en het panel uitgevoerd, wat, gezien de termijn, begrijpelijk is. Wel zijn er voldoende acties ingezet om tot resultaat te komen. Deze staan hieronder samengevat met de bijbehorende aanpak. Op het niveau van de standaarden wordt dit nog toegelicht.

Aanbevelingen uit de 'toets na 3 jaar'	Ondernomen acties van de opleiding
Versterk de verslaglegging en onderbouwing van de oordelen bij het eindfaseassessment en benut hierbij de resultaten van het onderzoek dat de toetscommissie hiernaar gaat uitvoeren.	<u>De toetscommissie heeft een onderzoek uitgevoerd</u> naar de navolgbaarheid en naar het formuleren van ontwikkelingsgerichte feedback door docenten. De conclusie was dat dit nog beter moet. Er is een <u>onderwijsontwikkeldag</u> georganiseerd rond ontwikkelingsgerichte feedback. De opleiding is afgelopen jaar gestart met <u>kalibratie en intervisiesessies</u> met als doel de beoordelingswijze af te stemmen. Het team is bezig zich te bekwamen in het feedback geven op basis van de beoogde leerresultaten en bekwaamheidseisen vertaald naar leeruitkomsten.
Overweeg, gezien het belang en de zwaarte van hun inbreng, de externe assessoren te trainen voor hun rol in de eindbeoordeling van studenten.	Assessoren uit de praktijk worden op expertise aangedragen door examinatoren en docenten. Vervolgens worden zij ingeprikt door het toetsbureau op de procedures en inhoud van afstuderen. Intussen is een vaste pool van assessoren ontstaan. Het panel constateert dat deze actie nog niet heeft geleid tot het gewenste resultaat. Wel heeft het panel geconstateerd dat het vierogen principe ten aanzien van het eindniveau op andere plaatsen in de opleiding wordt gehanteerd.
Heb aandacht voor de verscheidenheid aan petten die de docenten/het management op heeft en de mogelijke rolverwarring/belangenverstrengeling die hieruit zou kan ontstaan.	Er is een vernieuwde samenstelling van de examencommissie en de (nieuw gevormde) toetscommissie waardoor er minder verwevenheid is in rollen en taken.
Overweeg een lichte procedure te ontwikkelen voor het geval de twee beoordelaars (interne examinator en externe assessor) bij het eindfaseassessment niet tot een eensluidend oordeel kunnen komen.	De opleiding staat aan de vooravond van een curriculumontwikkeling waarbij de positie van het assessment onderwerp is van gesprek. Wanneer het assessment een prominente rol gaan innemen zal de opleiding ook dit punt meenemen in de herontwikkeling.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (Associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd.

Bevindingen:

De opleiding Docent en Kennismanager Dienstverlening en Producten van Aeres Hogeschool (hierna DKDP) leidt docenten op voor het profiel Dienstverlening en Producten. Het bijbehorende vmbo- en mbo-profiel D&P is ontwikkeld vanuit diensten/dienstverlening en producten/productontwikkeling. Dit profiel kenmerkt zich door de sector overstijgende toepasbaarheid, wat aansluit bij een brede loopbaanoriëntatie, terwijl specialisatie ook mogelijk is.

Het profiel D&P bestaat uit vier profielmodules: organiseren van een activiteit (voor een opdrachtgever); presenteren, promoten en verkopen; een product maken en verbeteren en multimediale productie maken. Deze modules omvatten algemene beroepscompetenties zoals kennis, vaardigheden en een onderzoekende houding die in verschillende beroepen voorkomen. Daarmee worden leerlingen uit het vmbo voorbereid op een keuze in het mbo. Studenten in het mbo worden opgeleid voor een breed beroepenveld. Het panel herkent de profielmodules wel in het curriculum en de eindwerken maar constateert ook dat deze niet zo expliciet benoemd worden in de leerresultaten. Het advies van het panel is om deze explicieter op te nemen in de leerresultaten van de opleiding, waardoor de inhoud van D&P zichtbaarder en herkenbaarder wordt, zowel voor student als werkveld.

De leerresultaten van de opleiding D&P zijn gebaseerd op de wettelijk vastgestelde bekwaamheidseisen. Daarnaast profileert de opleiding zich als 'groene veranderaar', waarbij duurzaamheid, ethiek en hergebruik centraal staan in het curriculum. Dit is duidelijk zichtbaar gemaakt middels de specifieke 'groene' bekwaamheidseisen: 'Beroepsdomein bekwaam' en 'Ecologisch bekwaam'. Hiermee sluit de opleiding naadloos aan bij de opleidingsvisie van Aeres Hogeschool. Het werkveld is zeer te spreken over deze aanvulling: studenten van Aeres Hogeschool lopen een stap voor op hun vakgenoten op het gebied van duurzame ontwikkeling. Ook de studenten ervaren de meerwaarde van de 'groene bekwaamheidseisen' voor hun eigen bewustwording en het beroep. Het panel ziet de meerwaarde van de profilering en juicht het toe dat de opleiding zich hier in de toekomst nog sterker mee profileert.

Het beroep waartoe studenten worden opgeleid is dermate breed dat de opleiding de basisinhoud aanbiedt, verdieping zal soms op individueel studentniveau en in de praktijk moeten plaatshebben. De opleiding DKDP richt zich daarom in de leerresultaten met nadruk op onderzoeksvaardigheden waarmee studenten tools in handen krijgen om nieuwe inhoudsgebieden snel aan te leren en deze zelf te vertalen naar onderwijsontwerp en uitvoering. Het panel heeft kunnen constateren dat de opleiding hiermee aan kan sluiten bij de brede, praktijkgerichte kennisbasis die aan de opleiding ten grondslag ligt.

Ook de rol van 'kennismanager' onderdeel van de beoogde leerresultaten. Dit onderdeel richt zich op de samenwerking tussen het (v)mbo en het bedrijfsleven. DKDP -studenten leren nieuwe kennis vanuit het bedrijfsleven het onderwijs binnen te halen en zo te verbinden met de inhoud van het profiel D&P. Hierdoor wordt het beroepsbeeld van de leerling versterkt. Ook leren zij de inhoud van het bedrijf te verbinden aan de noodzakelijke kennis en vaardigheden die een leerling/student aan het (v)mbo nodig heeft om daar te kunnen werken. Dit deel van de opleiding focust zich op de 'andere' leerplek van een leerling of mbo-student: het bedrijfsleven. De 'kennismanager' vervult hierin een brugfunctie met een katalyserende werking tussen onderwijs en bedrijfsleven. Het panel adviseert om dit waardevolle aspect sterker zichtbaar te maken in de leerresultaten. Overweeg ook dit als uitgangspunt te nemen voor een steviger samenwerkingsverband met het werkveld.

Naast bovengenoemde standaarden, eisen en profilering is ook internationalisering onderdeel van de opleiding. Via Erasmus+ projecten werken studenten aan het verbeteren van onderwijs en het bevorderen van inclusie en diversiteit. Dit biedt de deeltijdstudenten de mogelijkheid om internationale ervaring op te doen, zowel lokaal (internationalisation at home) als in het buitenland. Deze internationale component is echter niet duidelijk terug te zien in de beoogde leerresultaten. Het panel adviseert dit op te nemen in de leeruitkomsten waardoor de inhoudelijke samenhang beter zichtbaar wordt.

De leerresultaten van de opleiding worden regelmatig gemonitord en bijgesteld. Zo worden de opleidingskaders geëvalueerd bij landelijke overleggen voor tweedegraads lerarenopleidingen waar zowel de hogeschool als leden van de veldadviesraad aan deelnemen. Hogeschoolbreed worden de beoogde leerresultaten en de aansluiting bij de visie van Aeres Hogeschool geëvalueerd. De opleiding zelf evalueert stelselmatig de eigen doelstelling en profilering middels tussentijdse audits, vragenlijsten voor studenten (waaronder de Nationale Studenten Enquête, de NSE) en gesprekken met het werkveld.

Op basis van deze evaluaties formuleert de opleiding op dit moment de uitgangspunten voor het nieuwe curriculum. De vernieuwing beoogt het curriculum af te stemmen op de landelijke ontwikkelingen op het gebied van leerwegaafhankelijke leeruitkomsten en de implementatie van de brede intake. Hiermee wil de opleiding beter aansluiten bij de verwachtingen van studenten die meer flexibiliteit van de opleiding vragen. De opleiding streeft naar een flexibel curriculum met brede intakeprocedures. De profilering blijft gericht op de 'groene veranderaar', passend bij de visie van de hogeschool.

Weging en Oordeel: Het panel constateert dat de opleiding voldoet aan standaard 1; beoogde leerresultaten.

De studenten worden opgeleid tot startbekwaam Docent en Kennismanager D&P. De opleiding heeft een duidelijke visie op het beroep, met onderscheidende elementen, en deze visie is vertaald naar een duidelijke set beoogde leerresultaten. De positionering en profilering als 'groene veranderaar' met een onderzoekende houding en een breed toepasbare oriëntatie sluit goed aan op wat het werkveld en de maatschappij verwacht. Dit wordt binnen de opleiding zowel door docenten, management als studenten en alumni breed gedragen. De beoogde leerresultaten zijn landelijk afgestemd met het werkveld, waar ook leden van de veldadviesraad van Aeres Hogeschool deel van uitmaken. De opleiding sluit aan bij de landelijk gestelde eisen en verwachtingen ten aanzien van de tweedegraads bevoegdheid; de bekwaamheidseisen en de generieke en vakgerichte kennisbases. Daarnaast heeft de opleiding aanvullende 'groene' bekwaamheidseisen geformuleerd: 'Beroepsdomein bekwaam' en 'Ecologisch bekwaam', gericht op de 'groene veranderaar'. Het onderdeel 'kennismanager' is een waardevolle aanvulling die in het licht van *samen opleiden* een brugfunctie kan vervullen tussen toekomstige werkgevers en het onderwijs. De internationale dimensie is wel vertaald naar bij het beroep passende inhouden, gericht op diversiteit en inclusie, maar dit kan duidelijker zichtbaar gemaakt worden in de leerresultaten, net als de vier profielmodules. De opleiding voldoet hiermee aan standaard 1: beoogde leerresultaten.

4.2. Programma

Standaard 2 (programma-oriëntatie): Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Toelichting NVAO: Het programma sluit aan bij de actuele (internationale) ontwikkelingen, eisen en verwachtingen in het beroepenveld en in het vakgebied. Academische vaardigheden en/of onderzoeks- en/of beroepsgerichte competenties krijgen invulling op een wijze die past bij de oriëntatie en het niveau van de opleiding.

Bevindingen

De opleiding DKDP is een deeltijdopleiding en nagenoeg alle studenten zijn al werkzaam in het onderwijs, al dan niet bevoegd. De opleiding werkt met drie routes die aansluiten bij de diversiteit aan vooropleidingen en werksituaties van de studenten:

- Route 1 is een verkorte deeltijd maatwerkroute voor instromende studenten met een eerder behaalde onderwijsbevoegdheid met een indicatieve studieduur van anderhalf jaar.
- Route 2 is een verkorte deeltijd maatwerkroute voor instromende studenten met een verwante vooropleiding MBO/HO, aantoonbaar-HBO niveau én werkervaring en een baan in de rol van docent DKDP met een indicatieve studieduur van tweeënhalf jaar.
- Route 3 is een (bijna volledig) bachelor programma voor deeltijders voor instromende studenten met een verwante vooropleiding.

Deze routes zijn ontwikkeld om studenten afkomstig uit andere beroepen, studenten met een mbo-4-achtergrond en al werkzame docenten (in een ander vakgebied) te ondersteunen in hun leerproces.

Het panel sprak met studenten van de verschillende routes. Zij waren enthousiast over de geboden mogelijkheden: ook binnen de routes kunnen studenten nog versnellen en vertragen. Tegelijkertijd is het programma-aanbod niet volledig flexibel waardoor aanpassingen kunnen leiden tot knelpunten in het programma en de toetsing. Het panel herkent de behoefte aan flexibilisering in de gesprekken met studenten die willen versnellen of vertragen. Voor de opleiding is flexibilisering dan ook één van de uitgangspunten in het nieuw te ontwerpen curriculum, wat door het panel van harte wordt aangemoedigd.

Het programma

Het onderwijs bestaat uit drie typen leeractiviteiten die allen een sterke relatie hebben met de beroepspraktijk:

- Flankerend onderwijs, gericht op pedagogische en didactische kennis en vaardigheden, vakinhoud en de 'groene bekwaamheidseisen'. Hier vallen ook de keuzemodules onder
- Werkplekleren, participeren in authentieke beroepssituaties in de praktijk
- Loopbaanontwikkeling, gericht op persoonlijke, professionele en visieontwikkeling.

De profielmodules van Dienstverlening en Producten (D&P) zijn verwerkt in het programma en vertaald naar beroepssituaties. Dat geldt ook voor de landelijke bekwaamheidseisen en de 'groene' bekwaamheidseisen

Onderzoeksvaardigheden

Het onderzoeksprogramma is gericht op professionele en praktijkgerichte onderzoeks- en beroepsvaardigheden, aansluitend bij de actuele maatschappelijke en technologische ontwikkelingen in het vakgebied en de maatschappij. Een docent D&P heeft brede, vakgerichte onderzoeksvaardigheden nodig om in de breedte van de praktijk van het (v)mbo profiel D&P onderwijs te kunnen verzorgen. Er wordt expliciet aandacht besteed aan de transfer van kennis en vaardigheden. Zowel tijdens loopbaanontwikkeling als bij de diverse modules van het flankerend onderwijs. Alumni van de opleiding geven aan dat de opleiding goed slaagt in deze opzet. Zij waarderen de onderzoekende basishouding die zij hebben meegekregen. Zij zijn in

staat de transfer te maken vanuit de aangereikte kennis en vaardigheden en kunnen vervolgens aansluiten bij wat het curriculum van de werkgever van hen vraagt. Ook het werkveld erkent de complexiteit van de breedte van het beroep van docent D&P en prijst de wendbaarheid van afgestudeerden van Aeres Hogeschool waardoor zij goed kunnen aansluiten op het aanbod van hun werkgever en het bijpassende onderwijs kunnen verzorgen.

Praktijkgerichtheid en Samen Opleiden

Het werkveld speelt een cruciale rol in het praktijkgeoriënteerde programma van de opleiding. Via driehoeksgesprekken in de praktijk (student, opleidingsdocent, werkveldbegeleider) en overleggen met de veldadviesraad haalt de opleiding de actuele kennis uit het werkveld binnen en zorgt daarmee voor een adequate aansluiting van het curriculum op de praktijk. Studenten verwerven theoretische kennis die direct toepasbaar is in hun werk. Het werkveld participeert daarnaast ook in de beoordeling van studenten; zowel bij werkplekleren als in de assessmentslijn zijn werkveldbeoordelaars actief als adviseur.

Het panel heeft daarnaast geconstateerd dat gesprekken met het werkveld over de ontwikkelingen van het nieuwe curriculum of aanpassingen aan het bestaande curriculum slechts op informele, incidentele wijze plaatsvindt

De opleiding DKDP vormt geen opleidingsschool met alle werkveldpartners. Dit is deels passend, gezien de landelijke dekking van de opleiding. Daarnaast geeft de opleiding aan dat het werkveld ook 'in huis' is. Alle studenten werken als docent in het werkveld, waardoor de lijnen kort zijn: relevante ontwikkelingen in het werkveld vinden zo hun weg in de opleiding en andersom. Tegelijkertijd biedt een opleidingsschool kaders voor onder andere het gezamenlijk ontwikkelen van het curriculum en de wijze van opleiden van studenten. Er is één kleine opleidingsschool. 'groen consortium,' waar ook DKDP deel van uitmaakt, studenten sluiten aan wanneer zij een werkplek hebben. Op dit moment focust Aeres zich op de onderwijsregio's om de partnerschappen met het werkveld te versterken.

Het panel doet de aanbeveling het *samen opleiden* met het aangesloten werkveld te standaardiseren: Vind een wijze waarop het betrokken beroepenveld op een gestructureerde en formele manier betrokken wordt bij de curriculumontwikkeling, het formuleren van de leeruitkomsten en de wijze waarop dit wordt ondersteund met aanbod.

Weging en Oordeel: De opleiding voldoet aan standaard 2; programma-oriëntatie.

Het programma is gericht op passende beroeps- en onderzoeksvaardigheden: De drie opleidingsroutes sluiten aan bij de behoeften van studenten en hun werkgevers. Het programma is gericht op de juiste onderzoeksvaardigheden die noodzakelijk zijn om de breedte van de beroepspraktijk te kunnen bedienen. De inhoud van het programma anticipeert op ontwikkelingen in de beroepspraktijk; het concept van de 'groene veranderaar' vindt veel weerklank in het werkveld. De opleiding heeft regelmatig contact met de beroepspraktijk over de begeleiding van studenten, zowel periodiek met de veldadviesraad als doorlopend bij de begeleiding in de praktijk. De betrokkenheid van het werkveld is groot maar niet structureel van aard aangaande de ontwikkeling en inhoud van het curriculum terwijl dit van belang is voor het toekomstige succes van de opleiding. Het panel doet dan ook de aanbeveling het werkveld meer structureel te betrekken bij de ontwikkeling van het lopende en nieuwe curriculum.

Standaard 3 (programma-inhoud): De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.

Bevindingen

De opleiding DKDP is gericht op het leren in de authentieke context van de beroepspraktijk. Deze beroepspraktijk is breed, waardoor de opleiding zich ook richt op een brede context, met maatwerk gericht op de praktijk en de context van de student. Studenten geven in de gesprekken met het panel aan dat hier geen onduidelijkheid over bestaat. Ondanks de aanwezigheid van meerdere routes binnen de opleiding, weten de studenten snel hun weg te vinden in de programmering en de beroepssituaties (toetsing, zie standaard 10).

Het auditteam constateert dat het programma en de te beheersen leeruitkomsten duidelijk en toegankelijk zijn geformuleerd. Daarnaast is de opleiding relatief klein, er zijn korte lijnen en de begeleiding is intensief waardoor bij vragen snel en adequaat contact is met de juiste betrokkenen.

Het internationaliseringsprogramma wordt gestuurd vanuit Erasmus+. De inhoud richt zich op diversiteit en inclusie, thema's waar studenten veel mee te maken krijgen in de praktijk. Zowel studenten als werkveld zien de meerwaarde hiervan. Het panel adviseert de opleiding de inhoud nadrukkelijker op te nemen in de leerdoelen waardoor de samenhang met het toekomstige beroep zichtbaarder wordt.

Het panel vond het opvallend dat alumni na de opleiding meteen verder nascholen op het vakgebied. De kracht van de initiële opleiding is dat studenten geleerd wordt dat het vakgebied breed is. Die brede vaardigheden moeten in de praktijk verdiept worden, dat kan door samenwerking met ervaren docenten en door nascholing. Zowel werkveld als docenten en alumni geven aan dat het concept Leven lang Leren en Ontwikkelen hier van toepassing is. Alumni van de DKDP-opleiding van Aeres Hogeschool geven aan goed ontwikkeld te zijn op het gebied van duurzaamheid en ecologische benadering, waardoor zij die verdieping weer met collega's kunnen delen. De opleiding slaagt duidelijk in haar opzet: Studenten onderzoekend vermogen aanleren en dit kunnen toepassen in onbekende situaties: Hoe kom ik aan m'n kennis als ik het niet weet? Nascholing is hier ook een antwoord op.

De algemene didactiek die de opleiding aanbiedt tijdens lessen en die toepasbaar is in beroepssituaties, is goed op orde. Voorbeelden hiervan zijn scaffolding, werkpleksimulatie en innovatieve en activerende werkvormen. De individuele vertaalslag wordt vervolgens in de praktijk gemaakt. Specifieke beroepsgerichte vaardigheidsdidactiek verdient nog aandacht in het curriculum, sommige studenten geven aan vakgerichte organisatorische en beroepsgerichte klassenmanagementvaardigheden in praktijklokalen te missen. Zowel studenten als alumni geven de meerwaarde aan van een extra verdieping in de didactiek bij het werken in een praktijklokaal (kooklokaal, technieklokaal) en in praktijklessen. Het panel doet dan ook de aanbeveling om de praktische didactische vertaalslag naar lessen in de praktijk sterker op te nemen in het flankerend aanbod, waardoor studenten meer vaardigheden op het gebied van klassenmanagement ontwikkelen, waaronder organisatie en veiligheid.

Studenten zijn soms ook zoekend naar wat zij wel en niet mogen verwachten van de opleiding. Zo worden zij bijvoorbeeld geacht in de praktijk te kunnen werken met specifieke digitale apps die op de opleiding niet worden aangeleerd. Docenten geven aan dat de (digitale) diversiteit in de praktijk zo groot is dat zij voornamelijk de basis en bijbehorende algemene beroepsvaardigheden aanleren. De specifieke toepassing moeten studenten in de praktijk leren. Het werkveld en de alumni waarmee het panel sprak gaven aan dit een logische keuze is van de opleiding, gezien de eindeloze toepassingsmogelijkheden in de praktijk. Het panel begrijpt de keuze van de opleiding en adviseert hier explicieter over te communiceren met studenten en werkveld. Daardoor weten alle betrokken partijen beter waar iets geleerd moet worden: in de

praktijk of op de opleiding? Ook kunnen studenten dan eerder aan de bel trekken wanneer zij in de praktijk tegen belemmeringen aanlopen.

Weging en Oordeel: De opleiding voldoet aan standaard 3: Programma-inhoud. Het panel heeft geconstateerd dat de inhoud van het programma aansluit bij de beoogde leerresultaten van de opleiding. Het programma, de leeruitkomsten en de bijbehorende beroepssituaties zijn duidelijk voor studenten en sluiten aan bij de verwachtingen van het betrokken werkveld. Er is een stevige verankering van de theorie in de praktijk waarbij de opleiding zo breed mogelijk opleidt voor specifieke toepassingen die in de praktijk aangescherpt worden. Het concept een *leven lang leren en ontwikkelen* is gemeengoed bij de opleiding, werkveld en alumni. De didactische (en praktische) vertaalslag van de vakinhoudelijke kennis naar vaardigheden om lessen te verzorgen voor de doelgroep, denk aan klassenmanagement, organisatie en veiligheid, behoeft aandacht. Het panel beveelt de opleiding dan ook aan dit steviger te verankeren in het aanbod.

Standaard 4 (programma-leeromgeving): De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De vormgeving van het programma draagt bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten een actieve rol nemen in de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling. Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert.

Bevindingen

De onderwijsleeromgeving is dusdanig ingericht dat studenten zoveel mogelijk een route bewandelen die passend is bij hun vooropleiding en werksituatie. Er is er ook ruimte voor aanvullende individuele leerbehoeften van studenten. Wanneer studenten bijvoorbeeld in de praktijk al op een hoger niveau functioneren is aanvullend maatwerk (zoals versnellen of vrijstellen) mogelijk. Het initiatief hiervoor komt zowel vanuit studenten, werkveld als de docenten. Hier is veel waardering voor, zowel van studenten als van het werkveld.

Middels de beroepssituaties waarin generieke vaardigheden, onderzoekende houding, werkplekleren en onderwijskunde worden geïntegreerd, worden studenten opgeleid tot startbekwame docenten. Zelfsturing en student agency worden gestimuleerd via coachende begeleiding door de docenten en de werkplekbegeleiders. De studenten leren dan ook zowel op de opleiding als in de praktijk. Op de opleiding wordt de benodigde flankerende kennis geboden en gaan studenten met elkaar in gesprek over hun praktijkervaring. Dit wordt door studenten als zeer waardevol ervaren. Door deze opzet sluit het onderwijs goed aan bij hun vraag.

Daarnaast leren studenten van en met docenten, praktijkbegeleiders en medestudenten. In zijn totaliteit vormt dit voor studenten een rijke leeromgeving die aanzet tot leren. Binnen de opleiding worden diverse werk- en toetsvormen ingezet om studenten te stimuleren op uiteenlopende wijze te werken aan de leeruitkomsten en leerdoelen van de opleiding. Zo geven studenten workshops aan elkaar op een vakgebied waarin zij expertise hebben. De opleiding biedt ook een breed scala aan keuzevakken waar studenten gebruik van kunnen maken. De opleiding werkt met groepen van wisselende samenstelling om dit maatwerk mogelijk te maken. De studenten ervaren veel binding met de eigen groepen vanwege de kleine klassen en de vaste studieteams waar zij deel van uitmaken.

De studenten ervaren het docententeam als zeer gedreven, deskundig, betrokken en warm. Een mooi compliment voor de opleiding. Het panel sprak met studenten ook over inspraak in het curriculum en het aanbod. Hierbij gaven studenten aan dat zij bij de opleiding een luisterend oor vinden wanneer zij ergens ontevreden over zijn. Zij hebben de ervaring dat wanneer zij komen met steekhoudende argumenten dat het programma of een (toets)onderdeel kan worden aangepast. Zowel alumni, werkveld als studenten hebben de ervaring dat de opleiding open staat voor feedback en dat de expertise die zij meebrengen serieus genomen wordt.

Zowel docenten als studenten geven aan dat de student regelmatig formatieve feedback ontvangt ten aanzien van zijn of haar ontwikkeling. Bij *design thinking*, de methodiek bij één van de beroepssituaties, is de feedback een vast onderdeel van het gehele proces. Studenten ervaren dit als ondersteunend en nemen dit vaak op als bewijs in hun 'etalagemap'. Tegelijkertijd ervaren studenten de kwaliteit van de gegeven feedback als wisselend en docentafhankelijk. De examencommissie en toetscommissie geven ook aan dat hierin nog stappen gezet kunnen worden (zie ook standaard 10, toetsing). Het panel adviseert de opleiding dan ook steviger in te zetten op formatieve feedback als vast onderdeel binnen de diversiteit aan werkvormen van het programma. Hiermee kunnen studenten beter begeleid worden richting de te behalen leerresultaten.

Op dit moment is echter voor het panel niet zichtbaar wat studenten vervolgens met deze feedback doen.

Weging en Oordeel: De opleiding voldoet aan standaard 4 (programma-leeromgeving). De leeromgeving is vanaf de start van de opleiding zoveel mogelijk op maat, daarnaast is er gaandeweg nog ruimte voor individuele aanpassingen. Studenten participeren actief in het onderwijs en worden uitgedaagd zelf vorm te geven aan hun leerproces; de inrichting van de leeromgeving daagt studenten uit een actieve rol nemen in de vormgeving van het eigen leerproces, zowel op de instelling als in de praktijk. De docenten van de opleiding stimuleren dit door het aanbod van een brede oriëntatie, die vervolgens vraagt om individuele toepassing en uitwerking. Daarnaast biedt het flankerend onderwijs en de loopbaanbegeleiding veel ruimte voor persoonlijke leervragen, gericht op de eigenheid van de praktijk waar studenten werken. Het panel adviseert de opleiding het formatief handelen als didactische werkvorm uit te bouwen, met name op het gebied van ontwikkelingsgericht feedback. Wanneer dit sterker ingezet wordt, kan de ontwikkeling van de student op individueel niveau versterkt worden.

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Toelichting NVAO: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde leerresultaten.

Bevindingen

De opleiding DKDP leidt studenten op voor één van de grotere profielen in (v)mbo, waar veel leerlingen voor kiezen. Er zijn daarom veel bevoegde docenten nodig. De ervaring leert dat er in het werkveld veel onbevoegde docenten werken in dit specifieke vakgebied die dus bij- of omgeschoold moeten worden. De opleiding voorziet daarmee in een duidelijke behoefte. Op dit moment is de instroom in de opleiding nog betrekkelijk laag, rond de 25 studenten per jaar. Het is de ambitie van de opleiding om te groeien naar een instroom van 50 studenten per jaar.

De opleiding geeft aan dat het essentieel is dat zij herkenbaar blijven als aparte lerarenopleiding gezien de omvang van het profiel. Wel werkt de opleiding intensief samen met andere (leraren)opleidingen van Aeres Hogeschool. De opleiding is voornemens om de eigen profilering als 'groene veranderaars' die alom gewaardeerd wordt, sterker naar buiten toe te ventileren om zo ook meer potentiële studenten te bereiken. Studenten kiezen meestal voor de opleiding vanwege de bevoegdheid. Met een sterkere marketing gericht op de profilering als 'groene veranderaar' kunnen meer studenten geworven worden of een andere doelgroep worden aangeboord. Het panel erkent de meerwaarde van deze profilering en ziet de inzet op werving vanuit deze visie als een goede ontwikkeling.

De samenwerking met het werkveld is hierin ook cruciaal: Scholen moeten ruimte bieden aan docenten die deze bevoegdheid willen behalen. Daarnaast moet er begeleiding op de werkplek zijn. Het panel adviseert de opleiding dan ook dit aspect mee te nemen in het onderzoeken van een meer structurele samenwerking als opleidingsschool. Het werkveld meer betrekken bij de werving kan ook helpend zijn om de ambitie van een grotere instroom waar te maken.

Op dit moment krijgen alle aankomende studenten een intakegesprek waaruit een adviesroute volgt, inclusief eventuele vrijstellingen. De intake is gericht op het achterhalen van de behoefte van de student ten behoeve van het bijbehorend aanbod. De opleiding zet docenten met vakinhoudelijke expertise in om het passende traject te bepalen. Bij twijfel bepaalt een bredere commissie de juiste route. Wanneer studenten niet voldoen aan de vooropleidingseis, is de 21+ toets een middel om te achterhalen of de student over het juiste niveau beschikt. Deze toets is door de opleiding onlangs vernieuwd. Bijkomend effect is dat de opleiding beter zicht heeft op het niveau van de instromers, met bijbehorende behoefte. Op dit moment krijgen alle studenten met een onderwijsbevoegdheid voor een ander vakgebied nog dezelfde vrijstelling. Het panel adviseert de opleiding om dit te heroverwegen. De didactische verschillen zijn inhoudelijk dermate gevarieerd dat dit om meer maatwerk vraagt.

De opleiding gaat vanaf studiejaar 2025-2026 werken met de 'brede intake', gecombineerd met een flexibel opleidingsaanbod waardoor er geen routes meer zijn. Dit vraagt om veel expertise van alle betrokkenen en goed overzicht van de docenten over de gehele opleiding. Gezien de betrokkenheid van docenten en de omvang van de opleiding heeft het panel vertrouwen in de ingezette koers. De opleiding heeft ruime ervaring met individuele maatwerktrajecten voor zij-instromers die vallen onder wet zij-instroom en met omscholers in het algemeen. Deze ervaring kan de opleiding goed benutten bij deze nieuw ingeslagen weg

Weging en Oordeel: De opleiding voldoet aan standaard 5: programma-instroom.

De opleiding houdt nadrukkelijk rekening met een diversiteit aan vooropleidingen en werksituaties van instromende studenten. De uitgebreide intakeprocedure leidt over het algemeen tot een passende route, daarnaast is individueel maatwerk mogelijk.

4.3. Personeel

Standaard 6: Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Toelichting NVAO: De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Het personeelsbeleid draagt daar aan bij. Er is voldoende personeel beschikbaar om de opleiding te verzorgen en de studenten te begeleiden.

Bevindingen

De opleiding DKDP heeft een hecht, compact kernteam, aangevuld met docenten vanuit Aeres Hogeschool (AHW-docenten) en experts van buitenaf. Dit maakt dat de studenten kunnen rekenen op brede expertise, die aansluit bij de beoogde leerresultaten. De opleiding erkent de operationele kwetsbaarheid van het kleine kernteam en betreft daarom AHW-docenten, waaronder onderwijskundigen en experts op het gebied van duurzaamheid, waar mogelijk om eventuele uitval of hiaten op te vangen. Het ziekteverzuim binnen de opleiding is laag, daarnaast is de collegialiteit hoog en zijn de docenten dermate flexibel dat bij uitval elkaars werk opgevangen wordt. De opleiding erkent dat hiermee de werkdruk verhoogd kan worden en zoekt dan ook steeds meer de oplossing in de hogeschool.

De opleiding stelt als eis dat alle docenten de basiskwalificatie examinering (BKE) behaald hebben. De opleiding slaagt hiervoor in haar opzet. Ook is een aantal docenten opgeleid tot seniorkwalificatie examinering (SKE), met name de leden van de examen- en toetscommissie. Het bezitten van een master is geen eis die door de opleiding gesteld wordt. De meeste docenten komen zelf uit het (v)mbo en brengen dus zowel kennis en werkervaring mee. Aangevuld met BKE leidt dit tot bekwame docenten. Het ontbreken van mastergeschoolde docenten zou een aandachtspunt kunnen zijn in relatie tot de onderzoekslijn en onderzoeksvaardigheden die studenten aangeleerd moeten worden. Dit wordt echter opgelost doordat de betrokken AHW-docenten en de verantwoordelijke docenten voor de onderzoekslijn beschikken over een master-degree.

Het scholingsbeleid van de opleiding bestaat uit het onderhouden van vakspecifieke kennis, het bijscholen van pedagogisch-didactische kennis (onder andere in professionele leergemeenschappen van docenten), internationale uitwisseling en teambrede studiedagen. De scholingsplannen voor volgend studiejaar (2024-2025) richten zich onder andere op feedbackgeletterdheid, formatief handelen. Er zijn professionele leergemeenschappen ingericht, in 2022 is een leergemeenschap ingericht rond zelfregulerend leren. Het panel vindt dit een belangrijk aandachtspunt dat ten goede komt aan de individuele prestaties van studenten en juicht dit dan ook van harte toe.

Werkplekbegeleiders vervullen een belangrijke rol binnen de opleiding aangezien zij studenten begeleiden en adviseren in de beoordeling van studenten. Er is een beschikbaarheid van werkplekbegeleiders en werkveldassessoren die op advies van docenten van de opleiding gevraagd zijn voor deze rol. Zij worden door de docenten van Aeres voorbereid op hun rol en taak. Werkveldbegeleiders en docenten van Aeres treffen elkaar zowel op de opleiding als op de scholen. Het panel erkent de grote meerwaarde van werkplekbegeleiders die studenten praktijkgerichte feedback te geven. Tegelijkertijd adviseert het panel om een steviger scholing in te richten voor werkveldbegeleiders waar de inhoud van de opleiding, de verwachte leerresultaten alsook feedbackgeletterdheid een plek krijgen. Hiermee is de kwaliteit van de begeleiding beter geborgd.

De studenten en alumni zijn enthousiast over de betrokkenheid, de bevologenheid en de wijze waarop het team vormgeeft aan de opleiding. Dit blijkt zowel uit de gesprekken die het panel met de studenten heeft gevoerd, als uit de hoge NSE-score (4.10) op dit vlak. Het panel ervaart het docententeam eveneens als betrokken, bevologen en deskundig. Er is een duidelijke warme chemie in het team dat maakt dat men met elkaar de schouders onder de opleiding wil zetten.

Een gevaar van een compact team is dat de verschillende rollen en taken bemenst worden door dezelfde personen. Dit was een aandachtspunt uit de 'toets na drie jaar'. De opleiding heeft hier actie op ondernomen. De verantwoordelijke personen voor intake en curriculumontwikkeling zijn geen lid meer van de examencommissie. Ook hebben meer mensen verschillende rollen en taken gekregen, zoals de taak van toetscommissielid, waardoor er een grotere spreiding is onder het team. Zo is er meer scheiding ontstaan tussen de diverse rollen ten aanzien van toetsing in de organisatie en zijn de verantwoordelijkheden duidelijker belegd bij verschillende personen en het managementteam.

Het team is goed aangesloten bij de onderwijsontwikkeling. Het starten van een nieuwe flexibele opleiding in studiejaar 2025-2026 op basis van leeruitkomsten met een brede intake wordt breed gedragen. De docenten geven aan dat het van meerwaarde is dat de Aeres-brede leeruitkomsten losgelaten mogen worden en vervangen worden door leeruitkomsten die beter passen bij de opleiding DKDP. De opleiding typeert zich door korte lijnen waardoor snel schakelen mogelijk is. Dat is voor het panel ook merkbaar in het gesprek over de nieuwe curriculumontwikkelingen. De docenten hebben al veel ervaring met intakegesprekken en maatwerktrajecten. Desalniettemin is de belasting voor het team groot wanneer dit voor alle studenten gaat gelden. Het panel adviseert de opleiding om de werkdruk goed te monitoren.

Weging en Oordeel: De opleiding voldoet aan standaard 6; personeel.

Het compacte kernteam is bevolgen, betrokken en deskundig. Het team wordt waar mogelijk en nodig aangevuld met hogeschoolbrede expertise en expertise van buitenaf. Er is aandacht voor de kwetsbaarheid van het team als het gaat om de omvang. Er is adequaat actie genomen ten aanzien van verwevenheid van rollen. De docenten zijn passend geschoold en hebben de juiste expertise om hun taak uit te oefenen, waarbij het panel de aandacht voor feedbackgeletterdheid in de scholingsplannen toejuicht. Het panel adviseert de opleiding om daarbij ook in te zetten op scholen van externe begeleiders. Het team staat achter de ontwikkelingen rond het nieuwe curriculum.

4.4. Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De huisvesting van de opleiding en de voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

De opleiding is gehuisvest in een prachtig gebouw. Het panel herkent de groene en duurzame sfeer. Tegelijkertijd is het profiel van de D&P *docent* iets minder zichtbaar. Profilering op dat vlak is ook helpend om de opleiding, zeker op open dagen en voorlichtingsmomenten, meer 'smoel' te geven. Wanneer de vier onderwijsgerichte profielmodules van D&P naast de 'groene bekwaamheidseisen' beter geëxpliciteerd zijn in het gebouw sluit dat ook beter aan bij de ervaring die (toekomstig) studenten in de praktijk opdoen.

Het aantal praktijklokalen gericht op D&P is beperkt; wel is er een ingerichte keuken waar keuzedelen worden verzorgd. De opleiding DKDP maakt daarnaast slim gebruik van de voordelen die het biedt om onderdeel te zijn van Aeres Hogeschool Wageningen. De hogeschool beschikt over uiteenlopende state-of-the-art technieklokalen en ruimtes gericht op duurzame ontwikkeling. Tegelijkertijd gaven studenten in het gesprek aan dat zij praktijklessen missen in het aanbod; de didactische vertaalslag van een praktijkvak naar de manier waarop deze onderwerpen aan de doelgroep aangeboden moet worden. Het panel adviseert de opleiding dan ook deze 'geleende' praktijkruimtes in te zetten voor de didactische vertaalslag op het gebied van klassenmanagement, organisatie en veiligheid.

De studenten geven aan dat alle noodzakelijke voorzieningen om te kunnen studeren in het pand aanwezig zijn. Er is voldoende ruimte voor overleg, voldoende individuele werkplekken en de lokalen zijn goed toegerust voor het onderwijs. Er zijn materialen aanwezig waar de studenten in hun lessen gebruik van kunnen maken. De studenten leren en werken voor het grootste deel in de praktijk van de (v)mbo-scholen, zij ervaren het als prettig om daar even 'uit' te zijn en op de opleiding te leren. Tegelijkertijd wordt ook de praktijk ervaren als een prettige leerplek.

Weging en Oordeel: De opleiding voldoet aan standaard 7: voorzieningen.

Het gebouw waar de opleiding zich bevindt is plezierig en de faciliteiten voor studenten zijn meer dan voldoende. De opleiding maakt slim en efficiënt gebruik van eigen praktijkruimtes en aanvullende praktijkruimtes van de hogeschool. Het meer zichtbaar maken van de profielen van D&P kan leiden tot een betere identificering met de praktijk waartoe wordt opgeleid. Al met al zorgt de opleiding voor een prettige en functionele fysieke leeromgeving waar studenten goed in staat zijn te werken aan de leerdoelen en de beoogde leerresultaten.

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Toelichting NVAO: Studenten ontvangen een passende begeleiding (ook in het geval van een functiebeperking). De informatievoorziening van de opleiding is adequaat.

Bevindingen

Het docententeam begeleidt de studenten intensief en persoonlijk, aansluitend bij de behoefte van de individuele student. Vanaf het moment dat een student zich aanmeldt start het begeleidingstraject dat gericht is op maatwerk. Vervolgens is er veel aandacht voor loopbaanbegeleiding, persoonlijke en professionele ontwikkeling en visieontwikkeling. De opleiding begeleidt studenten intensief en persoonlijk op hun weg naar het leraarschap. Het panel heeft dit in de gesprekken met studenten, alumni en werkveld ook zo ervaren. Studenten leren en werken in zeer uiteenlopende praktijksituaties. Toch ervaren zij dat er ruimte is voor hun persoonlijke situatie. Ook uit de gesprekken met docenten blijkt dat zij gericht zijn op het welzijn van de student en op het zo efficiënt mogelijk studeren, aansluitend bij de praktijksituatie.

Vanwege de aard van de opleiding, die gericht is op studenten die al werkzaam zijn, is de begeleiding ook daarop afgestemd. Studenten worden gestimuleerd in zelfsturing, zelfredzaamheid en zelfregulatie. Gevolg is dat de persoonlijke benadering gemeengoed is. Dit blijkt onder andere uit de individuele leerroutes die voor studenten gecreëerd worden zodra dat passender is bij de persoonlijke situatie van de student. De opleiding wil het eigenaarschap van de student verder vergroten maar loopt op dit moment aan tegen de beperking van het huidige aanbod. In het nieuwe curriculum, gebaseerd op leerwegaafhankelijke leeruitkomsten, zal dit één van de uitgangspunten worden. Gezien het karakter van de opleiding en de doelgroep juicht het panel dit van harte toe.

De begeleiding in de praktijk wordt door studenten als prettig, deskundig en helpend ervaren. Dit wordt ook zichtbaar in de resultaten van de Nationale Studenten Enquête (NSE) waar dit aspect gewaardeerd wordt met een 4.17 (op een 5-puntsschaal). Het werkveld is ook qua begeleiding ook goed aangesloten op de opleiding: de studenten ervaren dat werkplekbegeleiders en docenten met één taal spreken.

Uit het gesprek met het werkveld bleek dat er regelmatig afstemming is tussen begeleiders uit de praktijk en van de opleiding en dat de voortgang van individuele studenten wordt besproken. Aandachtspunt in de begeleiding is de formatieve feedback, feedup en feedforward. Deze vaardigheid; feedbackgeletterdheid, is al eerder aan de orde geweest en kan ook in de begeleiding in de praktijk een goede aanvulling zijn. Het advies van het panel is om ook in het licht van studiebegeleiding in te zetten op feedbackgeletterdheid, ook van begeleiders uit het werkveld.

De studenten maken nog een kritische kanttekening ten aanzien van het studentenvolgsysteem Osiris. Dit systeem moet de studievoortgang weergeven maar is niet altijd up to date en het kan lang duren voordat alle vrijstellingen zijn verwerkt. Het panel begrijpt dat de verschillende routes en maatwerktrajecten zorgen voor vertraging op dit vlak maar wil de opleiding toch op het hart drukken hier zorgvuldig mee om te gaan.

Weging en Oordeel; De opleiding voldoet aan Standaard 8: studiebegeleiding en informatievoorziening.

De begeleiding van studenten is afgestemd op de behoefte en de mogelijkheden van studenten, zowel op de opleiding als in de praktijk waar de student leert en werkt. Dit geldt zowel voor docenten op de opleiding als de begeleiding in de praktijk. Inzetten op de vaardigheid van feedbackgeletterdheid kan dit nog versterken.

4.5. Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting NVAO: De opleiding organiseert effectieve periodieke feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Bevindingen

De opleiding heeft diverse methoden en middelen om te werken aan het proces van continu verbeteren. Op hogeschoolbreed niveau is er een integraal kwaliteitsmanagement waarbij de doelen verbonden zijn aan het strategisch plan en de visie van de hogeschool. De hogeschool werkt toe naar een instellingstoets (ITK), waardoor op opleidingsniveau in de toekomst meer gefocust kan worden op de kwaliteit van de opleiding zelf.

Er zijn diverse aandachtsgebieden die door de opleiding op uiteenlopende wijze op kwaliteit worden getoetst. Eén van de belangrijkste is de afstemming met het aangesloten werkveld en het monitoren of de beoogde doelstellingen in relatie zijn met verwachtingen en behoefte in het veld. Dit wordt gemeten middels structurele gesprekken met de veldadviesraad (VAR), vragenlijsten die worden uitgezet onder alumni (middels een alumni-survey) studenten, werkveldbegeleiders en scholen. Daarnaast voeren de docenten individuele gesprekken met studenten en begeleiders op de werkplek.

De opleiding DKDP legt zichzelf ook langs de inhoudelijke lat. Zo worden de landelijke afspraken goed geëvalueerd waarbij wordt bekeken of de opleiding voldoet aan de gestelde eisen. De VAR is ook vertegenwoordigd in landelijke overlegorganen.

De opleiding kent verschillende instrumenten om de kwaliteit van het geboden onderwijs, de toetsing en de docenten te meten. Er wordt veel waarde gehecht aan de uitslagen van de NSE, waarin de opleiding over het algemeen zeer hoog wordt gewaardeerd. Het panel was benieuwd of de mening van studenten ook op andere wijze wordt opgehaald. Docenten gaven in de gesprekken aan dat zij stelselmatig hun eigen onderwijs evalueren met studenten ten behoeve van bijstelling. In het gesprek met de studenten werd dit beaamd. Zij gaven aan dat er ook daadwerkelijk iets gedaan wordt met hun feedback. Wanneer een toetsvorm of programmaonderdeel niet aansluit bij de behoeften van student en werkveld, dan neemt de opleiding dit serieus en past zij het programma aan (op basis van steekhoudende argumenten). Het panel zag een lerende organisatie die openstaat voor feedback.

De opleiding benut peer-audits om de eigen kwaliteit te toetsen en te verbeteren en als voorbereiding op de accreditatie. De adviezen en aanbevelingen van de afgelopen 'toets na drie jaar' worden gezien als nuttig en helpend. Het panel ziet dat de opleiding goede stappen heeft gezet in de aanpak van deze adviezen en aanbevelingen. Tegelijkertijd constateert het panel dat die nog niet altijd geleid hebben tot gewenste resultaat en dat de opleiding daarin nog stappen te zetten heeft (zie ook standaard 10). De opleiding onderkent dit ook en dat geeft het panel vertrouwen.

Het advies aangaande het instellen van een toetscommissie en het ontvlechten van de verwevenheid van rollen bij de examencommissie (advies toets nieuwe opleiding 2022) heeft de

opleiding voortvarend opgepakt. Beide organen zijn in positie gebracht en zijn betrokken op hun taak als kwaliteitsborgers van de opleiding. Een voorbeeld hiervan is het onderzoek dat de toetscommissie is gestart naar de kwaliteit van toetsen en beoordelen. Hieruit is onder andere het initiatief gekomen om de eindgesprekken volgend studiejaar steekproefsgewijs bij te wonen.

Er is een nauwe, ontspannen samenwerking tussen genoemde gremia en het management. Het panel heeft in de gesprekken wel ervaren dat de nieuwe structuur zich nog moet zetten. De betrekkelijk nieuw samengestelde toetscommissie en ook de examencommissie hebben een serieuze taakopvatting maar staan nog niet volledig in hun kracht. Uit gesprekken met het MT blijkt dat zij behoefte hebben aan een stevig (positief) kritisch adviserende insteek vanuit de commissies. Tegelijkertijd concludeert het panel dat (voorzichtig) geformuleerde adviezen niet stelselmatig worden opgepakt door het management. Het panel adviseert het management om vanuit de goede relatie in te zetten op daadkracht en initiatief. Actief stimuleren tot positionering leidt tot een toets- en examencommissie die, samen met het management, de verantwoordelijkheid voor de borging en uitvoering van toets- en opleidingskwaliteit kan dragen.

Er is een hogeschoolbrede opleidingscommissie die ook een bijdrage levert aan het borgen van de kwaliteit, met vertegenwoordigers van de diverse opleidingen. Het panel heeft geconstateerd dat hierin (nog) geen student van de opleiding DKDP zitting heeft. Dit is te begrijpen aangezien het hier deeltijdstudenten betreft. Zowel de opleiding als de studenten geven aan dat dit niet direct gemist wordt aangezien de lijnen dusdanig kort zijn, dat direct contact altijd mogelijk is. Tegelijkertijd is het wel een aandachtspunt voor de opleiding en het panel adviseert de opleiding dan ook zich in te spannen voor een betere vertegenwoordiging.

Weging en Oordeel. De opleiding voldoet aan standaard 9: kwaliteitsborging

Er is een hogeschoolbrede kwaliteitszorgcyclus die stelselmatig wordt doorlopen; Alle relevante partijen waaronder de docenten, de veldadviesraad, de alumni, de toetscommissie, de examencommissie en de studenten zijn betrokken bij de kwaliteitsmeting, monitoring en verbetering en leveren daartoe input. De snelheid waarmee adviezen vanuit audits worden opgevolgd behoeft nog wat aandacht. De positie van de examen- en toetscommissie als sparringpartners voor het management kan versterkt worden, wat ook de wens is van beide partijen.

4.6. Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Toetsbeleid en toetsprogramma

De toetsing van de opleiding DKDP sluit aan bij de uitgangspunten van het hogeschoolbrede toetsbeleidsplan. Zo wordt expliciet rekening gehouden met de landelijke kaders zoals voorgeschreven door de landelijke overlegorganen en de afspraken rond de landelijke kennisbasis. Ook het inhoudelijke aspect van toetsing heeft hogeschoolbreed de aandacht; sinds 2021 organiseert AHW ontwikkeldagen gericht op doorontwikkeling van onderwijs en toetsing. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het toetsbeleid en het toetsprogramma ligt bij de opleiding, de docenten en het management. Zij nemen gezamenlijk regie over de toetsdoelen en zorgen dat deze aansluiten bij de gewenste leerresultaten.

Het toetsprogramma van de opleiding bestaat voor het merendeel uit beroepsproducten: de zogenaamde beroepssituaties. Deze zijn opgebouwd uit vaststaande elementen: kennis en vaardigheden binnen een beroepssituatie, werkplekparticipatie (gericht op het functioneren binnen een team) en kennistoetsing. Het doel is zoveel mogelijk aan te sluiten bij de beroepspraktijk van de studenten. De opleiding slaagt hier goed in, de studenten geven aan dat de toetsing passend is en uitvoerbaar op de eigen werkplek. Daarnaast stimuleert het studenten om binnen de eigen werksituatie op zoek te gaan naar passende praktijkoplossingen. De beroepssituaties zijn daarmee valide toetsen, die goed 'aligned' zijn met de leeruitkomsten. De toetscommissie borgt deze samenhang. De beroepssituaties die onderdeel zijn van de afstudeerfase worden allemaal afgesloten en beoordeeld op het eindniveau van de opleiding.

Het panel constateert dat de opleiding veel verschillende toetsvormen aanbiedt binnen de beroepssituaties. Minder diversiteit werkt werkdrukverlagend en is eenduidiger voor studenten. Dit wordt erkend door zowel het MT als de docenten. Het panel adviseert dan ook het aantal toetsvormen te beperken. In de ontwikkeling van het nieuwe curriculum wordt dit aandachtspunt meegenomen: minder toetsvormen en toch de breedte van de opleiding recht doen.

Naast de beroepssituaties kent de opleiding drie assessments, elk als afsluiting van een opleidingsfase. De student stelt daarvoor een etalagemap samen met bewijzen voor de bekwaamheidseisen, de eigen visie op leren, een reflectieve zelfevaluatie en (minstens) één kenmerkende beroepssituatie. De student legt verbanden tussen alle opgedane kennis, de praktijkervaring en de eigen persoonlijke en professionele ontwikkeling. Het assessment wordt afgesloten met een criteriumgericht interview. Het gehele assessment wordt beoordeeld door een examinerator en een mede-beoordelaar uit de praktijk.

Op dit moment maken ook al enkele studenten gebruik van de mogelijkheid om het gevraagde eindniveau op een andere wijze aan te tonen middels de *procedure alternatief bewijs*. Dit ziet het panel als een mooie pilot voor de vernieuwende koers die de opleiding heeft ingezet.

Navolgbaarheid

In 2022 heeft het auditpanel de aanbeveling gedaan de verslaglegging van de beoordeling te versterken bij het afstudeerassessment. De examencommissie had destijds de toetscommissie al opdracht gegeven om onderzoek te doen naar het proces rond het afstudeerassessment. De

voorlopige conclusie luidt dat de procedure ten aanzien van het afstudeerassessment herzien moest worden. Hierin zijn al enkele stappen gezet: het beoordelingsformulier is aangepast en er zijn kalibreersessies ingericht. Ook werd geconstateerd dat de gegeven feedback wisselend is van kwaliteit. Er is een element toegevoegd aan het afstudeerassessment: het Criterium Gericht Interview (CGI). Hierin is meer ruimte voor ontwikkelingsgerichte feedback.

De onderwijsontwikkelingen staan dan ook in het thema van deze vorm van feedback, evenals de kalibreersessies. Het onderzoek van de toetscommissie is nog gaande, vanaf volgend studiejaar woont de toetscommissie in dit licht steekproefsgewijs het Criterium Gericht Interview (CGI) bij. Het panel heeft de beoordeling van de eindwerken en enkele beroepssituaties bestudeerd en kwam tot de conclusie dat deze allemaal aan de maat zijn. Tegelijkertijd was de feedback soms niet consequent gericht op de bekwaamheidseisen, de profielmodules van D&P of de leeruitkomsten. De feedback had dan een meer ontwikkelingsgericht karakter. Ook de onderbouwing van het oordeel excellent of voldoende is niet altijd navolgbaar.

Het panel constateert dan ook dat er wel degelijk acties ten behoeve van de versterking van de verslaglegging zijn ondernomen, en doet aansluitend hierop de aanbeveling de docenten (liefst samen met werkplekbegeleiders en werkveldassessoren) te scholen in feedbackgeletterdheid, specifiek gericht op navolgbaarheid bij de beoordeling. Dit leidt tot eenduidiger en heldere feedback. Hierbij adviseert het panel om de beoordelingsrubric tegen het licht te houden. Het holistische karakter ervan past bij de opleiding, maar een strakkere inkadering maakt het gericht geven van feedback eenvoudiger en transparanter.

Vier-ogen-principe

Het vier-ogen-principe bij de toetsing heeft tot doel de beoordeling te objectiveren. Dit wordt op diverse wijzen toegepast: de toetscommissie screent (steekproefsgewijs) de toetsen; docenten construeren en beoordelen toetsen samen; in de praktijk beoordeelt de werkplekbegeleider meerdere malen de student waarna een examiner het eindoordeel geeft; het propedeuseassessment wordt beoordeeld door twee examinatoren. In de hoofd- en afstudeerfase maakt men gebruik van een groep van vaste externe werkveldassessoren. Deze assessoren hebben hbo-niveau en vakinhoudelijke expertise, maar zijn uitdrukkelijk geen examinatoren. Het eindniveau van de opleiding wordt door studenten in de afstudeerfase ook eerder al longitudinaal aangetoond in de beroepssituaties. Deze zijn door verschillende examinatoren beoordeeld. Studenten worden daarmee dus minstens twee keer (het aantal is afhankelijk van de opleidingsroute) op eindniveau beoordeeld door meerdere examinatoren die zijn aangesteld door de examencommissie. Dit geeft het panel vertrouwen in de borging van het vier-ogen principe op eindniveau.

Het afstudeerassessment staat bij docenten ter discussie bij de ontwikkeling van het nieuwe curriculum. Het wordt als een dubbeling ervaren met al eerder aangetoond eindniveau. Het panel begrijpt dit, gezien de overlap. Het panel ziet daarentegen wel degelijk een meerwaarde in het assessment omdat studenten daar samenhang aanbrengen. Het panel adviseert de opleiding om, wanneer zij de assessmentstructuur blijft behouden, studenten beter zicht te geven op de toegevoegde waarde van het assessment, namelijk het samenbrengen van kennis, vaardigheden en zo de persoonlijke en professionele ontwikkeling zichtbaar maken.

Ongeacht de uitkomst adviseert het panel de betrokken werkveldassessoren te scholen in het beoogde eindniveau en feedbackgeletterdheid. Met afdoende scholing kunnen zij ook eventueel benoemd worden als examiner. Deze werkveldexaminatoren kunnen in de toekomst ingezet worden bij de meer-ogen beoordeling van de beroepssituaties of assessments.

Ten aanzien van het nieuwe curriculum is de opleiding bezig het toetsbeleid aan te scherpen om de kwaliteit en betrouwbaarheid van (leerwegaafhankelijke) beoordelingen te waarborgen, dit wordt door het panel positief gewaardeerd.

Weging en Oordeel: De opleiding voldoet aan standaard 10 toetsing.

De opleiding heeft een gedegen toetsbeleid met een afgestemd toetsprogramma dat bestaat uit een grote diversiteit aan toetsvormen. De beroepssituaties zitten goed in elkaar en leiden tot het eindniveau van de opleiding. De assessments zijn gericht op de samenhang tussen de inhoud, de bekwaamheidseisen en de persoonlijke en professionele ontwikkeling. De studenten ontvangen op diverse momenten feedback op hun ontwikkeling. De opleiding zet al significante stappen op weg naar een betere verslaglegging van de beoordeling van het assessment. Het panel beveelt de opleiding in dit licht aan de feedbackgeletterdheid van docenten te vergroten, met name ten behoeve van de navolgbaarheid van de beoordeling. Het panel adviseert ook de werkveldassessoren dusdanig te scholen dat zij als examinerator kunnen optreden waardoor het vier-ogen-principe eenvoudiger toegepast kan worden op het eindniveau. Het panel heeft vertrouwen in de ontwikkeling die de opleiding heeft ingezet waarbij ook de positie van het eindassessment tegen het licht gehouden zal worden. Het panel geeft de opleiding mee dat zij dit als een waardevol instrument ziet voor het bepalen van het eindniveau.

4.7. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Het panel heeft 15 eindwerken, de zogeheten etalagemappen, bestudeerd. Aangezien er drie routes zijn binnen de opleiding is er gekozen voor een zo goed mogelijke spreiding van de eindwerken over deze routes. Daarnaast zijn de bestudeerde eindwerken afkomstig uit 2023 en 2024 en is er gekeken naar diversiteit onder beoordelende partijen. Daarnaast heeft het panel gekeken naar de drie beroepssituaties die eveneens op eindniveau beoordeeld worden en waarvan de student er minstens één opneemt in de etalagemap. De eindwerken zijn aan de maat: ze voldoen aan de door de opleiding gestelde eisen en aan de landelijk gestelde criteria aan een afgestudeerde van de opleiding DKDP. De theoretische onderbouwing, de onderzoekende houding, de reflectieve professional en de inhoudelijke expertise is in voldoende mate zichtbaar in de eindwerken.

Het panel was aangenaam verrast door de persoonlijke inhoud van de eindwerken. Deze zijn reflectief sterk en gericht op de eigen ontwikkeling. Daarnaast constateerde het panel dat in alle eindwerken elementen van het sociaal constructivisme (een belangrijke pijler onder het opleidingsconcept) zichtbaar waren. Ook het begrip Design Thinking vindt zijn weg in de eindwerken, wat betekent dat door de opleiding de juiste snaar wordt geraakt. Veel eindwerken richten zich op werken in projecten en thema's, wat goed past bij de uitgangspunten van de opleiding en de kennisbasis. De leeruitkomsten worden goed geadresseerd en in de meeste eindwerken kwamen de bekwaamheidseisen, inclusief de toegevoegde 'groene' bekwaamheidseisen, voldoende terug.

Het panel sprak met twee alumni van de opleiding die aangaven dat zij na hun opleiding moeiteloos konden aansluiten bij het werkveld. De opleiding bereikt haar doelstelling: studenten dusdanig breed opleiden, tools in handen geven en onderzoekend vermogen aanleren waardoor zij flexibel en wendbaar zijn om in de breedte van de praktijk lesmateriaal te kunnen ontwerpen en uitvoeren. De werkveldpartners beaamden dit en gaven daarnaast aan dat de opleiding DKDP van Aeres Hogeschool vooroploopt in de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid, wat een grote toegevoegde waarde is voor het werkveld in deze tijd. Dit aspect van duurzaamheid is ook terug te zien in de eindwerken en sluit aan bij de 'groene bekwaamheidseisen' van de opleiding.

Weging en oordeel: Het auditpanel vindt dat de opleiding middels de eindproducten laat zien dat de beoogde leerresultaten en het vereiste eindniveau worden behaald. De eindwerken voldoen aan de verwachtingen van de opleiding en aan de landelijk gestelde criteria. De profilering (en positionering) van de opleiding is goed zichtbaar in de eindwerken. Daarnaast zijn de eindwerken reflectief van aard en gericht op de (visie)ontwikkeling van de student, wat mooi het persoonlijke karakter van de opleiding weergeeft. Het werkveld is te spreken over de kwaliteit en het functioneren van de alumni. De alumni van de opleiding zijn een goede feedbackpartner voor de praktijk vanwege hun kennis van en focus op duurzame ontwikkeling. Zij kunnen cruciaal zijn voor het stimuleren van groei en ontwikkeling voor de praktijk. De alumni vinden dat de opleiding hen adequaat heeft voorbereid op het werkveld. Op basis van bovenstaande concludeert het panel dat standaard 11, gerealiseerd eindniveau, voldoende is aangetoond door de opleiding.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

De opleiding voldoet aan alle standaarden en daarmee luidt het algemeen eindoordeel 'positief'. Het panel is enthousiast over de onderscheidende profilering van de opleiding als 'groene veranderaar'. Ook de leerbaarheid en de flexibiliteit van de opleiding, het betrokken en bevroegen docententeam en de doordachte inhoud van het programma gericht op brede toepassingsmogelijkheden van algemene vaardigheden geeft het panel vertrouwen in de kwaliteit van de opleiding. Het auditteam adviseert de NVAO derhalve tot het behoud van de accreditatie van de opleiding.

6. AANBEVELINGEN

Het panel doet de volgende aanbevelingen om de opleiding te verbeteren:

- Streef naar een meer structurele betrokkenheid van het werkveld, onder andere bij het curriculumontwerp. De structurele betrokkenheid kan vormgegeven worden in een opleidingsschool of binnen de onderwijsregio's. Het opleiden van de werkveldassessor tot examinerator kan hier ook een onderdeel van zijn. Dit maakt het voor de opleiding eenvoudiger om het vier-ogen principe te borgen.
- Veranker de didactische vertaalslag naar het ontwerpen van onderwijs voor de doelgroep, met bijbehorende vaardigheden op het gebied van klassenmanagement, organisatie en veiligheid. Hiervoor kunnen ook de praktijklokalen van Aeres Hogeschool benut worden. Het werkveld structureel betrekken bij deze didactische vertaalslag kan ook een goede aanvulling zijn.
- Vergroot de feedbackgeletterdheid van docenten ten behoeve van de navolgbaarheid van de beoordeling. Dit komt ook het programma en de begeleiding van studenten ten goede: het geven van goede feedback en feedforward wordt dan ingezet ten behoeve van het behalen van de beoogde leerresultaten en ten behoeve van de begeleiding van studenten in de praktijk.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Aeres Hogeschool Bacheloropleiding Docent en kennismanager Dienstverlening & Producten Deeltijd	
Onderwerpen / Standaarden	Oordeel
Beoogde leerresultaten	
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	Voldoet
Programma	
Standaard 2. Oriëntatie programma	Voldoet
Standaard 3. Inhoud programma	Voldoet
Standaard 4. Vormgeving programma	Voldoet
Standaard 5. Aansluiting programma	Voldoet
Personeel	
Standaard 6. Kwalificaties personeel	Voldoet
Voorzieningen	
Standaard 7. Huisvesting en materiele voorzieningen	Voldoet
Standaard 8. Studiebegeleiding en informatievoorziening	Voldoet
Kwaliteitszorg	
Standaard 9. Periodiek evalueren	Voldoet
Toetsing	
Standaard 10. Toetsing	Voldoet
Gerealiseerde leerresultaten	
Standaard 11. Leerresultaten	Voldoet
Algemeen eindoordeel	Positief

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Uitgebreide Opleidingsbeoordeling t.b.v. t.b.v. hbo-bacheloropleiding Docent en kennismanager Dienstverlening & Producten – Aeres Hogeschool te Wageningen

Programma – 22 mei 2024, locatiebezoek

08.30	Inloop panelleden		
09.00-09.30	Ontvangst en Rondleiding	Ontvangst Bezoek aan les	Opleidingsmanager, Docent, coördinator D&P
09.30-10.15	Management & Organisatie	Opleiding en positionering	Hogeschooldirecteur a.i. Faculteitsdirecteur a.i. Opleidingsmanager Beleidsadviseur programma en decaan Beleidsadviseur curriculum en kwaliteit
10.15-10.30	Besloten paneloverleg		
10.30-11.15	Toetsing en borging	Examen- en toetscommissie	Voorzitter examencommissie, tevens toetscommissie Secretaris examencommissie Twee leden examencommissie
11.45-12.00	Besloten paneloverleg		
12.00-13.00	Inhoud opleiding	Docenten en ontwikkelaars D&P	Docent D&P & Onderwijskunde Docent D&P(media-)producten en vormgeving Docent D&P marketing en event Docent onderwijskunde
13.00-14.00	Lunch		
14.00 -14.45	Werkveld	V)MBO scholen D&P, Platform D&P	Rector HPC Zetten, lid VAR, werkveldassessor Platform D&P, lid VAR, werkveldassessor Twee alumni
14.45-15.00	Besloten paneloverleg		
15.00-15.45	Student-perspectief	Studenten van de opleiding D&P	Drie studenten van drie verschillende opleidingsroutes
15.45–16.00	Besloten Paneloverleg		
16.00-16.30	Pending Issues		
16.30-17.00	Terugkoppeling		

In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende deeltijdopleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde “Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs” van september 2018. Daarin staan de standaarden vermeld waarop een auditpanel zich bij de uitgebreide opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding verstrekte documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de deeltijd variant.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditteam ontving geen reacties.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien standaard 1 voldoet en maximaal vijf standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het panel het opleggen van voorwaarden adviseert (zie aanvullende beslisregels voorwaarden).

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- Een of meer standaarden 'voldoet niet' scoort/scoren;
- Standaard 1 'voldoet ten dele' scoort;
- Een tot vijf standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het panel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- Zes of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatierapport opleiding
- Visiedocument DKDP
- Kennisbasis DK D&P: Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding
- Curriculumoverzicht DKDP Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen inclusief schematisch programmaoverzicht, met vermelding van
 - Opleidingsroutes 1,2,3
 - Leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht/aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht personeel inzet en scholing
 - Naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van alle recente eindwerken (of van portfolio's/ werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie
- Jaarverslag Aeres Hogeschool
- Aeres Hogeschool Instellingsplan
- Toetsbeleidsplan
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.
- NSE-resultaten DKDP
- Instroom, door- en uitstroomgegevens opleiding DKDP
- Handboek kwaliteitsmanagement
- Handboek opleidingscommissie

Het auditpanel heeft van 15 studenten de eindwerken bestudeerd. Aangezien er drie routes zijn binnen de opleiding is er gekozen voor een zo goed mogelijke spreiding van de eindwerken over deze routes. Daarnaast zijn de bestudeerde eindwerken afkomstig uit 2023 en 2024 en is er gekeken naar diversiteit onder beoordelende partijen.

Om redenen van privacy zijn de namen van de afgestudeerden, hun studentnummers evenals de titels van de eindwerken hier weggelaten maar uiteraard wel bekend bij de secretaris van het auditteam, en daar eventueel op te vragen.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 15 maart 2024 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de hbo-bacheloropleiding Docent en kennismanager Dienstverlening en Producten van Aeres Hogeschool, onder het nummer PA-1882.

Naam visitatiegroep:	HBO Docent en Kennismanager D&P (eenmalig uniek)
----------------------	--

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit adviesrapport beschreven opleiding.

Naam	Korte functiebeschrijvingen
Françoise Lanting, MEd	Senior consultant kwaliteitszorg, auditor en onderwijsmanager Fontys Hogeschool
Lydia Posthumus	Panellid; Docent en coördinator Lerarenopleiding Dienstverlening en Producten HS Windesheim
Joost Leeuw	Panellid, werkveld: Projectleider Sterk Techniek- en Technologisch Onderwijs bij Het Assink lyceum & Lid Platformprojectgroep
Lars Bon, BEd	Studentlid, alumnus Bachelor of Music in Education van de HKU; Utrechts Conservatorium (augustus 2023)
Drs. Mariska Krijgsman	NVAO-getraind secretaris, senior-adviseur bij Hobéon

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

The logo for Hobéon, featuring the company name in a bold, white, sans-serif font. The letter 'é' has a small accent mark above it. To the right of the text is a white speech bubble icon with a small tail pointing towards the text.

Hobéon

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag
+31 (0)70 30 66 800
info@hobeon.nl
www.hobeon.nl